

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i
świąt uroczystych w Drukarni
Stanisława Gieszkowskiego.

N°. 68.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon.
miesięcznie złotych sześć.

CZWARTEK 23 Marca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stóp. ciepła po . . . . . pau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska uapowietrzne i rozur uwagi.
21	6 23 11.	29 -5.	0 2	85	Zachodni słaby	Pochmurno
	2	10. 95	4 4	31	Wschodni „	Pogoda
	10	10 98	2 3	00	Wschodni „	Pogoda z Chmurami
						Dészcz

Wiadomości krajowe.

— Wiedeń 20 Marca. —

Alfred ziązę Windiszgraetz C K Feldmarszałek oddając zasłużoną pochwałę wzorowemu i dzielnemu współdziałaniu wszystkich klas mieszkańców stolicy w przywróceniu spokojności i porządku publicznego, donosi w swojej odezwie pod d. 18 marca, że pokładając zaufanie w chwalebny charakterze ludności miejscowej, i niewidząc niebezpieczeństwa dla stolicy, wydał stosowne rozkazy do bezwzględnej usunięcia wszelkich nadzwyczajnych wojennych środków, które ostatnimi wypadkami wywołane zostały.

Gazeta Wiedeńska z daty dzisiejszej czyniąc uwagi nad wolnością druku, i nad ustawą o jej nadużyciach, proponuje w tej mierze badeńskie prawo z d. 28 grudnia 1831 r. nadane, za podstawę do tymczasowego ustawodawstwa austriackiego o wolności druku, przyczem wyraża życzenie aby powszechne prawo o wolności druku w całej rzeszy niemieckiej, jak najprędzej do skutku przyszło mogło.

Wszystko wraca do swoich zwykłych z trudnień a stolica znowu przybiera swoją dawną spokojną postać, radość tylko z powodu pozyskanych reform w ostatnich dniach, maluje się na wszystkich twarzach. — W Bazylice St. Szczepana odbyło się solenne nabożeństwo za przywrócenie spokojności i bezpieczeństwa publicznego. Gwardya Narodowa uszykowana w szeregi, zajęła plac około przybytku pańskiego, który był przepelniony wszystkimi władzami Rządu i zebraną publicznością.

Z wszystkich głównych miast monarchii, nadchodzą teraz wiadomości o radosnym odroczeniu się wspólnej ojczyzny, którego uroczyste obchodzenie objawia się wszędzie illuminacyami, uwielbieniami wspaniałomyślnego Monarchy, i innemi stosownymi demonstracyami, które się bez końca powtarzają wszystkie ludy pod berłem jednego władcy połączone, spieszą podać sobie bratnią rękę, na znak ogólnego społeczeńia w jeden wielki naród, a to celem prędszego urzeczywistnienia zapowiedzianych reform, które tym sposobem bez przeszkody rząd nowy do skutku przywieść będzie wstanie.

Wiadomości zagraniczne.

— Berlin 18 Marca. —

W południe. Powodowany wielkimi wypadkami w Wiedniu król pruski, z uwagi na potrzebę bezwzględnego zaprowadzenia stosownych reform w całych Niemczech, celem odrodzenia wspólnej ojczyzny postanowił swoim patentem z d. 18 marca 1848 zapowiedziane zgromadzenie połączonych stanów na 27 kwietnia przyspieszyć i takowe już w niedzielę d. 2 tegoż miesiąca zagaść.

Wczoraj ogłoszone zniesienie cenzury i zaprowadzenie ustawy o wolności druku sprawiło powszechną radość między wszystkimi klasami ludności berlińskiej. Główniejszym warunkiem wolności druku w zawodzie czasopiśmiennictwa jest kaucya od 4000 do 500 talarów, w stosunku do rangi miasta, w którym pismo wychodzi;—za nadużycie wolności druku wymierzona kara pieniężna zamienia się na więzienie w razie niemożności zapłacenia takowej.

— Dnia 20 Marca. —

Dzisiejsza gazeta Pruska Stanu donosi, jak następuje: „Berlin 19 Marca. Oplakane niespokojności, które tu nieszczęśliwym przypadkiem wczoraj po południu wywołane zostały, a o których później obszerniej doniesiemy, wieczorem ustały zupełnie, tak, że znowu porządek publiczny wrócił.

— Paryż 14 Marca. —

Minister Rezydent W. X Hesskiego nad Renem Baron Drachenfels i Badeński poseł Baron Schweitzer zawiadomili, według dzisiejszego doniesienia urzędowego pana Lamartine, że ich rządy postanowiły i nadal utrzymywać dyplomatyczne i przyjazne stosunki względem Francji bez żadnej zmiany.

Około 200 żyjących tutaj Szwajcarów, udało się onegdaj długim pochodem na ratusz, gdzie od deputacyi rządu tymczasowego uprzejmie przyjęci, wynurzyli swoje sympatyje dla Rzeczypospolitej francuzkiej, i w dowód szczerých swoich życzeń stosowną chorągiew złożyli. Poseł Francuzki przeznaczony do Szwajcaryi generał Thiard, był przedstawiony temu zgromadzeniu. Rząd tymczasowy przyjmował prawie równocześnie deputacye od anglików tu mieszkających i londyńskich demokratów składa-

ących swoje życzenia dla Rzeczypospolitej francuzkiej. Przy tej sposobności p. Lamartine powtórzył główny cel dążności Rzeczypospolitej francuzkiej, którym jest spokojne braterskie zespolenie wszystkich ludów, a które zdaniem tegoż ministra, Francya z Anglią do skutku przywieść może, jeżeli wspólnie w tej mierze działać będzie, dla utrzymania pokoju na stałym lądzie Europy, a tém samém na całym świecie; gdyż rozlew krwi przynoszący sławę pojedynczym bohaterom, jest hańbą dla ludzkości w naszym oświeconym wieku.

Dziś wyprawili uczniowie niższych klas deputacją z wielkątrójkolorową chorągwią do tymczasowego rządu z prośbą o wydanie postanowienia uchwalającego, iż odtąd w każdą niedzielę mieć mają zupełne i nieograniczone ferie. Ci malcy zaledwie mogli mieć od 11 do 12 lat wieku. Uczniowie wydziału prawa wczoraj zgromadzeni naradzali się nad obiosem kandydata z pośród siebie do wyborów zgromadzenia narodowego. Dziennik *National* stawając w obronie tymczasowego rządu co do operacyi finansowych, jest tego przekonania, że bankructwo narodowe byłoby nieochybném, gdyby dynastia Orleańska dłużej była panowała. To zdanie podzielają dzienniki *Commerce*, *Constitutionnel* i *Courrier Français* usprawiedliwiając ministra finansów wzgiednie zarządzonych jego środków co do pieniędzy w kassach oszczędności, tym bowiem tylko sposobem zdołano publiczne zaufanie znowu obudzić i powszechny postrach usunąć. Jedna tylko kwestya, która z każdym dniem stając się wątpliwszą, wyradza niezliczone kłopoty, pozostaje jeszcze do rozwiązania, a tą jest obmyślenie dla klasy rzemieślniczej i wyrobniczej dostatnich źródeł zatrudnienia za staraniem rządu tymczasowego, kwestya ta na pozór mało znacząca, jest w Francyi i w obecném jej położeniu, tak ważną, że ją śmiało przyrównać można do gordyjskiego węzła, który oczekuje drugiego Alexandra W. od czasu i okoliczności, na jakich zapewne zbywać nie będzie.

W r. 1830 byłem świadkiem Lipcowej Rewolucyi podobnie jak i terazniejszej, ale nie upatruję między niemi najmniejszego podobieństwa. Średnie i wyższe klasy, to jest Ultras, Juste Milieu, a nawet najwięksi przeciwnicy Ludwika Filipa, są dziś jednego przekonania, o potrzebie ścisłego połączenia się dla stawienia oporu okropnościom, jakich się w obecnym stanie co chwila spodziewać można. Zdanie to następnemi można wyrazić słowy: łączmy się wszyscy, aby obecny rząd utrzymać dla zastąpienia się od gorszego. Słowem obawa wszystkich ogarnęła. W r. 1830 rzecz miała się inaczej; wszystkie bowiem średnie i ukształcone klasy zostawały wtedy w przyjaznych stosunkach z niższemi, czego dziś nie ma ani śladu. Uwagi godną rzeczą jest, że cała gwardya Narodowa, nie myślała bynajmniej o Rzeczypospolitej, którą tylko przypadek zaprowadził, i dla tego jedynie nie chciała się z wojskiem przeciw powstaniu połączyć, że była w wysokim stopniu nie zadowolona z Ludwika Filipa rządów, i ja nie sprzymjam Ludwikowi Filipowi, czuję bowiem niepohamowany wstręt od Doktrynerów; ale pomimo to muszę wyznać, że się lękam o przyszłość nowego rządu. Wszyscy wołają: pieniądze! pieniądze! których obieg z każdym

dniem się zmniejsza. Obiecują wprowadzić znaleźć zatrudnienie dla szukających pracy, przyrzekając im wielki zarobek i zniesienie podatków. Lecz zkądże mają przyjść pieniądze? Jakimże sposobem tych ludzi zatrudnić? Nikt nie chce wydać ani szeląga, każdy się w domu kryje, a cudzoziemcy spiesznie wyjeżdżają z Stolicy; rzemieślnicy dostarczają obuwia, mebli, odzieży i. t. d. a nie znajdują kupujących. Wszystko jest uludą i prózną gadaniną. Nie można atoli zaprzeczyć, że lud przy barykadowaniu, paleniu mostów, fabryk i rękodzielni, tudzież przy łupieniu pałaców, dosyć się dobrze sprawował; w trzech dniach bowiem, gdzie żadnej nie było władzy, mógł wszystko i wszystkich złupić, niemając żadnej przeszkody.

Nikt nie żałuje Ludwika Filipa, nikt go nie lubi, ale wszystkie klasy, nawet i Republikanie mówią z obawy: „wspierajmy terazniejszy rząd, i bądźmy mu wierni, bo kto wie, co nas oczekuje!“ Jest to pierwszy raz, gdzie w Paryżu wszystkich dobrze myślących jednego widzę zdania.

Rozmaitości.

J E M M A P E S.

(1792 r.)

(Ciąg dalszy.)

Widać było mu z twarzy ile go kosztowało to postanowienie. On i sprawa której bronil zarówno potrzebowały tego zwycięstwa. Pierwszy to raz francuzkie bataliony znajdowały się w ogniu od smutnej wojny siedmioletniej, bo pod Valmy to tylko bohaterka kanonada; pierwsza to walna bitwa, którą staczał sam Dumouriez. Do tej pory był tylko przebiegłym taktykiem, ale nie pokazał się zwyciężkim jenerałem. W tej chwili Konwencya trzymała nad jego głową zawieszony wieniec tryumfatora albo topór gilotyny. Sława zyskana lub stracona dnia tego jedno lub drugie ściągnie na jego głowę. Nie będą od niego żądać rachunku z kilku tysięcy ludzi oszczędzonych lub straconych przezornością albo zuchwałością jego; ale zażądają sprawy ze sławy armii, która wraz z zwycięstwem z rąk jego uleci.

Dumouriez czuł że mu należy umrzeć przed utratą sławy, gdyż nie przeżyłby następstw przegranej lub odwrotu, w obliczu zazdrosnych jenerałów, podejrzliwości stronnictw i upokorzonej Konwencyi. Wbił tedy ostrogi w brzuch koniowi i jak szalony skoczył na wzgórze Cuesmes. Wszystko tam nieruchome stało naprzeciw straszliwej linii piechoty i jazdy cesarskiej, która wienczyła batalionami i szwadronami szczyty redut, jakieśmy widzieli. Żadnego jenerała nie było tam w owej chwili. Dampierre, raniony poszedł w tył odetchnąć trochę i opatrzyć ranę. Bournonville, naczelnie dowodzący na krańcu u prawego skrzydła, trzymał pod ręką brygadę swoje gotowe biedz z pomocą batalionom napadniętym przez Austryaków. Była to właśnie chwila w której zobopulna niepewność obu obozów sprowadza wahanie i bitwom niby wyciągnąć dozwala.

Pierwsze wojsko, którego dopadł Dumouriez składało się z dwóch brygad piechoty, to jest trzech batalionów młodych ochotników Paryzkich, co sobie ze śmierci igraszkę robili i z czterech tysięcy starych żołnierzy z dawnego obozu nad Mauldą, których długo urabiał do swego gieniuszu, a zagorzale byli, oni przywiązani do niego, jako dzieci jego szczęścia. Los, przypadek w porę mu ich nastroczył wśród tego przesilenia sławy i życia jego.

Na widok generała swojego, powstają ci strwożeni już żołnierze ochoczo uderzają karabinami w ziemię, rzucają w górę kapelusze, wołając: *Niech żyje Dumouriez! Niech żyje nasz ojciec!* Zapal ich przeobdździ do ochotników Paryzkich. Generał, wzruszony, i rozrzewniony, przejeżdża, wymieniając żołnierzy po nazwiskach, przed frontem obu brygad i przysięga, że im zwycięstwo powróci. Oni iść za nim przyrzekają. Dziesięć szwadronów jazdy francuskiej, huzarów, dragonów, strzelców, bruźdzone kiedy niekiedy kulami z redut, stało w szyku bojowym, o kilka kroków ztamtąd, w zagięciu pod wzgórzem Dumouriez pędzi przed front tych zachwianych szwadronów. Poufnego adjutanta swojego, Filipa de Vaux, wysłał do Bournonville aby pośpieszał z uderzeniem, donosząc mu że naczelny wódz rozpoczął starcie. Austriacy poznali Dumouriezgo po ruchu jaki się w koło niego objawił, po zapędzaniu okrzykami Francuzów, puszczając więc z góry galopem całą dywizję cesarskich dragonów, żeby rozproszyć i strącić ten związek zwycięstwa. Żołnierze z obozu nad Mauldą, nieruchomi jak wojsko na paradzie, stawiają pośród siebie bataliony Paryżkie, przypuszczają na dziesięć kroków rozpedzoną masę dragonów, mierzą w pierś i we łby koniom i przeszło dwieście zwalają na ziemię, które staczają się i giną wraz z jeźdźcami u stóp batalionów. Zastąpione tym wałem trupów, dwie brygady strzelają do austriackiej jazdy dopóki z promienia ich strzałów nie zbiegła. Dumouriez, na czele dziesięciu szwadronów francuskich, puszcza huzarów Berchiny, którzy porąbali rozpraszających się już dragonów. Reszta cała ta masa jazdy austriackiej ucieka w nieładzie na trakt do Mons, i strząsa, widokiem swojej klęski, kolumnę węgierskiej piechoty, Bournonville nadbiega cwałem z rezerwami. Bierze miejsce na wzgórzu przez Austriaków opuszczonem. Dumouriez, spokojny już o to miejsce, zsiada z konia pośród swoich żołnierzy, którzy go z okrzykami na rękach noszą. Formuje te dwie brygady w jedną kolumnę. Dodaje do niej pułk strzelców konnych, dowodzony przez jednego z braci Frescheville, huzarów Cbamboranda, dowodzonych przez drugiego brata, obu dzielnych rębaczy i zapalczywych a przytomnych dowódców wśród zwarcia jazdy; dodaje do tego pułk huzarów Berchiny, uformowany za dawnych wojen, którego samo imię siało trwogę i postrach.

Przy hymnie wojennym, który wybijał się nad huk armatni, kolumna wyrusza, i niestrzelając, z nastawionym bagnietem rzuca się na reduty. Kanonierzy węgierskie ledwie zdążyli raz wyszłelć kartaczami na pierwsze kolumny szeregi. Ochotnicy i żołnierze, dla wdrapania się do redut, depczą po członkach ranionych towarzyszy: bagnietami przybi-

jają węgry na armatach. Pośród gestej chmury dymu, osłaniającej to ciasne pole mordu, ledwie rozróżnić można Francuzów od przeciwników; często po ciosach i pchnięciach dopiero się poznawają. Dym ten okrył cuda męstwa ze strony obu. Bili się zaciekle, pojedynczo, w złowrogim i ponurym milczeniu, przerywanem tylko skrzypem gnącego się żelaza, pękających bagnietów, i głucho upadaniem trupów, które staczały się z wierchołka parapetów, i olbrzymim krzykiem zwycięstwa który się wybijał z każdego pietra zdobytych redut kiedy Francuzi zatykali na nich kolejno batalionów sztandary. Nikt tam nie uciekał, nikt w niewolę nie szedł: Węgry wszyscy co do nogi polegli przy działach przystających, trzymając jeszcze w rękę odłtomy skruszonych bagnietów i karabinów.

Bournonville, uniesiony zapalem szarży, pędził prawym bokiem redut, z masą ciężkiej jazdy tuż za kawaleryą austriacką. Więcej żołnierz niżeli generał, wyprzedzał swoje szwadrony i kiedy nie kiedy zmuszał ostatnie plutony nieprzyjaeielskie do obracania się i do walki. Otoczony raz przez szwadron kirysierów, w środek którego dostał się wszystkich adjutantów traci przy sobie; zwalony z konia, za którego jak za szaniec się kryje, i z wysileniem broni się w kółku pałaszy do piersi jego sięgających. Porucznik żandarmeryi konnej, Labretteche, z garstką jeźdźców, starych żołnierzy, wpada galopem i roztrąca szwadron austriacki, obala pierściami swojego konia kirysierów najbliższych Bournonville, załania go ciałem swoim, tejże chwili czterdziestu pałaszami przeszytym, daje czas do nadbieżania szwadronowi francuzkiemu, i ocala generała własną poświęcając życie.

W chwili kiedy kolumna, uderzając na jedną redutę, ciągnęła przed Dampierrem przy okrzykach, jakby unoszona entuzjazmem, który grunt elastycznym czynił pod stopami żołnierzy, generał postrzegł pomiędzy ochotnikami starca o siwych włosach, który rzewnie płakał bijąc się w pierś: „Co ci jest, mój przyjacielu? zapytał go Dampierre, czyliż pora smuć się żołnierzowi, kiedy idzie na śmierć lub zwycięstwo? — „O mój synu! mój synu! odpowiedział do siebie stary wojownik, po cóż myślo hańbie twojej zatruwa mi chwilę takiej sławy.“..... Opowiedział generałowi, że syn jego zaciągnawszy się do pierwszego batalionu Paryżkiego, zbiegł z pod chorągwi i że natychmiast sam przybył zastąpić jego miejsce. Ten uczynek Dumouriez wymienił w proklamacyi swojej do wojska. Młodzi żołnierze chodzili patrzeć na tego weterana, który własną krwią okupywał sromotę syna, i patrzac nań o ojcach swoich myśleli.

(D. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 21 do dnia 22 Marca.

Jarschel Franciszek, Polaczek Wilshelm, Koblhaupt Jan, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Głogowski Ludwik ob., Starzyński Kazimierz br., Dunin Teodor ob., Homolacz, Wojtałowicz Maryanna, Baum, do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nb N. 5332.

Rundmachung.

Das k. k. provisorische Berg- und Hüttenamt zu Jaworzno benöthiget für das Verwaltungsjahr 1848 nachfolgende Materialien und Requisiten, als:

- 1240 Wiener Klaster Haspelseile; und zwar:
- 12 Stück à 25° lang, $\frac{3}{8}$ " im Durchmesser von 36 Fäden gedreht.
  - 35 Stück à 20° lang, $\frac{5}{8}$ " im " " 36 Fäden gedreht.
  - 16 Stück à 15° lang, $\frac{5}{8}$ " im " " 36 Fäden gedreht.
- 250 Stück kleine beschlagene Schubkarren.
 60 " große " "
 30 Schock Fahrenisen von Hasel- oder Wasserweidenstöcken 80 bis 84" lang und $\frac{3}{4}$ " breit.
 100 Wiener Pfund Eisendraht mittlerer Gattung.
 6 Stück große Drahtsiebe.
 6 " kleine "
 4 " Holsägen,
 20 " Vorhängeschlösser mittlerer Gattung.
 20 Schock Sperrnägel 6" lang
 100 " Kappennägel 5" lang
 300 " ganze Stärke $4\frac{1}{2}$ " lange Bretnägel
 200 " halbe schwächere 3" " "
 1800 Schock Schindelnägel $1\frac{1}{2}$ " lang
 13000 Stück Reifnägel $1\frac{1}{2}$ " lang
 160 Wiener Zentner Schmiedeseisen in nachfolgenden Sorten.
- 20 Ztr. Schlossereisen 17 Stück per Zentner
  - 20 " " 20 " " "
  - 40 " Reifeisen 8 bis 14 " " "
  - 40 " Gittereisen 8 bis 14 " " "
  - 40 " Pfoststabe 6 Fuß lang $1\frac{1}{2}$ Zoll im Quadrat (circa 120 Stück).

- 2 Wiener Zentner steherischen Stahl
 150 " Pfund Mastrichtsleder (Pfundleder)
 1200 Schock Dachschindeln 24" lang 4 bis 5" breit.
 1000 Stück kieferne oder tannene 3° lang 8 bis 0" breit
 900 " $\frac{1}{2}$ zöllige tannene oder kieferne gesäumte Breter 3° lang 10—12" breit.
 900 Stück 1 zöllige tannene oder kieferne gesäumte Breter 3° lang 10—12" breit.
 2000 Stück $1\frac{1}{2}$ zöllige tannene oder kieferne gesäumte Breter 3° lang 10—12" breit.
 400 Stück 3 zöllige fichtene gesäumte Breter 3° lang 10 bis 12" breit.
 300 Stück 3 zöllige tannene oder kieferne gesäumte Pfosten 3° lang 10 bis 12" breit.

Lieferungslustige werden hiemit aufgefordert, ihre schriftlichen versiegelten Offerte, entweder für die ganze Lieferung oder Theile derselben, mit der Aufschrift außen „Material-Lieferungs-Anboth,“ versehen mit dem 10%igen Neugelde im Baaren bis zum 31 März 1848, 12 Uhr Mittags zu Händen des Vorstands des k. k. prov. Berg- und Hüttenamtes zu Jaworzno einzusenden oder zu übergeben, worauf an demselben Tage Nachmittags 3 Uhr die Eröffnung der Offerten in Gegenwart der allenfalls anwesenden Lieferungsunternehmer Statt fin den wird. Nachträgliche Anbothe werden nicht berücksichtigt.

Die Lieferungsbedingungen sind vom heutigen Tage an bis zum 31 März 1848 Mittags während den gewöhnlichen Amtsstunden in der Bergamtskanzlei zu Jaworzno einzusehen.

Das eingelegte Neugeld wird, von den bezüglichen Erstehern, als Kaution bis zur klaglosen Beendung der Lieferung zurückbehalten.

k. k. prov. Berg- und Hüttenamt

Jaworzno den 11 März 1848.

Doniesienie Księgarskie.

Dziewiąte wydanie zupełne Słownika Konwersacyjnego!

Wszystkie księgarnie sprzedają już wyszłe dzieła, poprawne i znacznie powiększone oryginalne wydanie

Słownika Konwersacyjnego.

Jak bardzo 9te wydanie tego powszechnie znanego dzieła pod każdym względem zadaniam naszego czasu odpowiada, najlepiej dowodzi rozsprzedanie 30,000 exemplarzy w pierwszych dniach wyjścia dzieła tego z pod prassy.

Cały Słownik Konwersacyjny kosztuje 20 Talarów; i można go atoli dowolnie nabywać częściowo, jak następuje:

w 15 tomach każdy po 1 tal. i 10 now gr.

" 120 zeszytach " " 5 " "

" 240 " " " 2 $\frac{1}{2}$ " "

Nabywający 9te wydanie Słownika Konwersacyjnego może zbyć dawniejsze wydanie za 12 tal., które otrzyma w szacownych dziełach nakładu podpisanego. W tym celu księgarnie otrzymały umyślnie katalogi dla dowolnego wyboru książek.

Lipsk w Marcu 1848 r.

F. A. Brockhaus.

Die neunte Auflage des Conversations-Lexikon vollständig!

In allen Buchhandlungen ist die soeben fertig gewordene neunte verbesserte und sehr vermehrte

Originalausgabe des

Conversations-Lexikon

vorräthig. Wie sehr es gelungen ist, die neunte Auflage dieses allbekannten Werks in ihrer innern wie äußern Ausstattung den Anforderungen unserer Zeit in jeder Hinsicht entsprechend zu gestalten, beweist am besten der Absatz von mehr als 30000 Exemplaren.

Das Werk kostet vollständig 20 Thaler, es kann aber auch in beliebigen Ablieferungsterminen:

in 15 Bänden zu dem Preise von 1 Thlr. 10 Ngr.,

in 120 Heften zu dem Preise von 5 Ngr.,

in 240 Lieferungen zu dem Preise von 2 $\frac{1}{2}$ Ngr.

nach und nach bezogen werden.

Ältere Auflagen des Conversations-Lexikon werden bei Abnahme eines Exemplars der neunten Auflage zu dem Preise von 12 Thlrn. angenommen, und dieser Betrag wird in werthvollen Büchern aus dem Verlage des Unterzeichneten geliefert. Der zu diesem Behufe besonders gedruckte Katalog ist durch alle Buchhandlung zu beziehen.

Leipzig, im März 1848.

F. A. Brockhaus.